

Orbán és gazdája

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 11. szám, 2019. március 14.

Bauer Tamás azzal vádol *Gazdája?* című hozzászólásában (ÉS, 2019/10., március 8.), hogy mentegetem Orbánt *Viktor, az okos lány* című írásomban (ÉS, 2019/8., február 22.), amikor Putyint Orbán gazdájának nevezem. Ez az állítás több ok miatt nem igaz, mondja Bauer. Szerinte a gazda szó politikai viszonyokra vonatkozó használata Sztálin óta kizárólag azokra az autokratákra alkalmazható, akik hatalmukat felettük uralkodónak (tartótisztjuknak) a kezéből és kezétől származóan kapták, mint Rákosi Sztálintól vagy Kádár Hruscsovtól. Kétségtelenül igaz, hogy Bauer és az én korosztályom fülének a gazda (hozjain) kifejezés a szovjet-magyar vazallus viszony alapján cseng ismerősen, de aki nem élte meg ezt a korszakot, annak az is gazda, akihez beszegődött, cselédségének a részévé vált, akinek a szolgálatába állt egy korábban önállóan hitt politikus. Az oroszokkal szemben inkább ellenséges Orbánról tudjuk, hogy valószínűleg a paksi atomerőmű bővítéséről Putyinnal aláírt szerződéssel állt Putyin szolgálatába 2014 januárjában, Moszkvában. Ez a moszkvai látogatás alig egy hónappal előzte meg a Krím oroszok általi megszállását, amihez Orbán mindenki meglepetésére akkor is és az óta is statisztál, sőt 2014-től kísérelhetjük nyomon, hogy Orbán szolgálai alázattal követi Putyinnak minden lépését akár a civilek elleni fellépést, akár a tudomány vagy a felsőoktatás autonómiájának a megtörését, akár a Soros elleni boszorkányüldözés áruhájába öltöztetett Európai Unió-ellenes támadássorozatot említjük. Igaza van Bauernak, hogy Orbán a hatalma fenntartása és megszilárdítása érdekében állt Putyin szolgálatába és követ el azóta mindent, hogy szétverje az európai békét biztosító szövetséget: az Európai Uniót. Addig csak „úri passzióból” (saját és családja vagyonosodásáért és a vagyon politikai hatalommal való megtartásáért) semmisítette meg a demokratikus berendezkedés intézményeit. Putyin szolgálata ennél már tovább lép. Ez a fordulat – mint a G-nap (2015. február 6.) óta tudjuk – még a legközvetlenebb bizalmasának: Simicska Lajosnak is kivívta az ellenszenvét, aki túlzottan finnyásnak azért nem mondható. Csak feltételezés, hogy Simicska társuralkodói szerepből történő kibillentéséért: a korlátlan vezéri hatalom megszerzéséért fizetett ár volt Putyinnak mint gazdának az elismerése. Nem gondolom, hogy hatalomvágyból az orosz gazda szolgálatába állás mentő körülmény lenne a magyar demokrácia és a magyar gazdaság fejlődése ellen bűnszövetségben tett cselekedetek alól. (A nyereségvágy sem mentő, hanem súlyosító körülmény az emberölés esetében.)